

En vendelboslægt i 450 år

Fra Lars Dyrskjøt 1560 til familien Poulsen 2010

Lars Dyrskjøt født i 1560, delefoged og bondefører, faldt i slaget ved Nørresundby i 1644. Fra 1599 boede Lars Dyrskjøt i kronens gård, Aagaard, i Ørum sogn. Mange nulevende kan ad krogede veje spore anerne tilbage til Lars Dyrskjøt.

Her berettes historien om familien Poulsen fra Tornby, der i lige linje fra far til søn nedstammer fra Lars Dyrskjøt i Aagaard

Peter Anderson og Marion Jensen
2010

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	Side 2
Lars Pedersen Dyrskjøt (født i Hove, 1560 – død i Ørum, 1644)	Side 3
Otto Laursen (født i Ørum, 1638 – død i Bagterp, 1714)	Side 11
Lauris Ottesen (født i Bagterp, o. 1680 – død i Bagterp, 1748)	Side 14
Christen Laursen (født i Bagterp, 1722 – død i Bagterp, 1771)	Side 16
Lars Christensen (født i Bagterp, 1754 – død i Købsted, 1805)	Side 19
Poul Larsen (født i Købsted, 1789 – død i Købsted, 1869)	Side 23
Christen Hansen Poulsen (født i Købsted, 1827 – død i Tornby, 1901)	Side 26
Søren Peter Poulsen (født i Skallerup, 1859 – død i Tornby, 1949)	Side 28
Christen Hansen Poulsen (født i Tornby, 1889 – død i Tornby, 1973)	Side 30
Harland Poulsen (født i Tornby, 1918 – død i Tornby, 1983)	Side 33
Efterskrift – august 2010	Side 35
Efterord – og et nyt spørgsmål, september 2010	Side 36
Kildefortegnelse	Side 39
Bilag 1	Side 40
Bilag 2	Side 49

ISBN 978-87-994123-0-3

INDLEDNING

Historien om denne vendelboslægt gennem 450 år begynder egentlig allerede i Ditmarsken den 17. februar 1500. Ditmarsken havde i et par hundrede år været en torn i øjet på den danske konge og det slesvig-holstenske ridderskab. Officielt var området underlagt ærkebispens i Bremen, men i praksis styrede man sig selv under ledelse af 48 folkevalgte oldermænd.

I vinteren 1500 samlede kongen og hertugen af Slesvig-Holsten en stor hær, der endegyldigt skulle lægge Ditmarsken under den danske kongemagt.

Det kom til at gå ganske anderledes. Ditmarskerne åbnede sluserne og den store rytterhær blev totalt knust. Kongen og hertugen overlevede med nød og næppe, men det gamle Dannebrog, der efter sagnet faldt ned fra himlen ved slaget i Estland i 1219, gik tabt.

Blandt de faldne ditmarskere var stamfaderen til den slægt af vendelboer, der skal fortælles om her. Denne stamfader hed Peder Dyrskjøt, og han var en af de 48 oldermænd eller landsforstandere, som en anden Peder Dyrskjøt kaldte det, da han 200 år senere skrev om sine forfædre.

Da fortællingen skal handle om en vendelboslægt gennem 450 år, vil vi her i indledningen kort fortælle om de generationer, der levede forud for slægtens ankomst til Vendsyssel.

Peder Dyrskjøt, oldermænd i Ditmarsken, der faldt ved slaget den 17. februar 1500, havde flere børn.

Sønnen Jørgen Dyrskjøt blev uvenner med broderen Peder, der var blevet landefoged i Ditmarsken. Jørgen blev fordrevet og flyttede til Geltinge i Angel, hvor han blev gift og fik en del børn.

Jørgens søn, Peder Jørgensen Dyrskjøt, boede i Vinkel i Hove sogn ved Lemvig, hvor han døde i 1570. I året 1560 fik Peder Jørgens Dyrskjøt og hustruen Maren Laursdatter Høst sønnen Lars Pedersen Dyrskjøt.

Lars Pedersen Dyrskjøt flyttede i året 1599 ind på kronens gård, Ågård, i Ørum sogn. Inden da havde Lars Pedersen Dyrskjøt blandt andet været i tjeneste hos admiral Peder Munk, hvor han var i 13 år. Herefter blev Lars ridefoged i Ålborghus Len og kom endelig i 1599 til Ørum som delefoged til Ålborghus og Hammelmose. Lars Pedersen Dyrskjøt, der i daglig tale hed Lars Skjøt, var således oldebarn til den Peder Dyrskjøt, der faldt ved slaget i Ditmarsken i år 1500.

Harland Poulsen (1918 – 1983) og hans børn og børnebørn nedstammer i lige linje fra oldermænden Peder Dyrskjøt fra Ditmarsken.

LARS PEDERSEN DYRSKJØT

(Delefoged og bonde i Ørum, 1560 – 1644)

”I Aaret 1599 kom en Mand ved navn Lars Pedersen Dyrskjøt til at bo i Kronens Gaard Aagaard i Ørum Sogn, den gang er Jerslev, nu i Dronninglund Herred, og ved samme Tid (1599 – 1601) blev han gift. Denne Mand, som nu slog sig ned her, var født i Vinkel i Hove Sogn ved Lemvig den 25. December 1560 som Søn af Peder Jørgensen Dyrskjøt og Maren Larsdatter Høst og tilhørte på fædrene side en fra Ditmarsken stammende Slægt.” (G. Østergaard, Vendsysselske Årbøger, bind VI, 1925 – 26)

Ågård i Ørum var en enestegård, hvilket vil sige, at den lå alene uden for landsbyfællesskabet. Gården var så stor, at den kunne brødføde flere familier og blev senere delt i fire gårde. Ved matrikuleringen i 1812 fik de fire delgårde numrene 1 – 4.

Matrikelkortet fra 1812 viser de fire gårde. Senere i det 19. århundrede skete der flere omlægninger af gårdene.

Ejendommen nr. 4 findes i 2010 på adressen Tylstrupvej 60, 9320 Hjallerup.

Ejendommen på adressen Tylstrupvej 58, 9320, Hjallerup omfatter gård nr. 1 – 3, idet de to mindre gårdes tilliggender er overtaget af gård nr. 1.

Disse to ejendomme Tylstrupvej 58 og 60 ligger således på den oprindelige Ågårds område. Ågård på Tylstrupvej 58 har nu matrikelnummer 1a og har været i samme families besiddelse siden 1766 – og sandsynligvis også en til to generationer før den tid. Det er ikke muligt at afgøre sikkert, hvor bygningerne lå på Lars Dyrskjøts tid, men det er mest sandsynligt, at det var på området, hvor matrikelnummer 1a nu findes. Gård nummer 4 lå jo lidt afsides i forhold til de øvrige.

Ejeren af Tylstrupvej 58 fortæller, at ejendommen på Tylstrupvej 60 førhen hed V. Aagaard, og at det kun er få år siden, nye ejere her fjernede "V." ved en nykalkning.

Samme ejer har givet os et par ældre fotos af Aagaard, Tylstrupvej 58:

Det vides ikke med sikkerhed hvornår dette foto er taget.

Flyfotoarkivet har et luftfoto fra perioden 1960 – 64, der viser, at ejendommen da havde nogenlunde samme udseende som på ovenstående foto. Åen ses som en mørk stribe øverst i billedet.

Ågård, august 2010

Lars Dyrskjøt var en overgang kirkevæрге for Ørum Kirke og den 20. april 1611 skænkede han kirken de sølvalterstager, der stadig er i brug i kirken:

Lars Dyrskjøt skænkede i 1623 en alterkalk til kirken. På denne alterkalk står der: "Anno 1623 lod Lars Dyrskjøt, som boede udi Aagaard, fordums Kirkevæрге, gøre denne Kalch til Ørum Kirke."

Som delefoged var Lars Dyrskjøt ofte involveret i sager, der kom for herreds-tinget. Lars er utallige gange nævnt i Tingbogen for Jerslev Herredsting. Af disse referater fremgår det, at han i daglig tale kaldtes Lars Skøt. Her bringes et lille udvalg af referater fra tingbogen. Lars Skøt skulle som kongelig foged tage sig af mange slags opgaver:

27.1.1631

** Poul Andersen på husbondens tjener Jens Skrædder ved Stavad på den ene side og Laurs Skøt på hr Jens Olufsen i Tolstrup præstegård hans vegne på den anden side stod for tingsdom angående den tvist og uenighed imellem dem om Otte Klausens lærdom, og de bevilgede sagen opsat 14 dage, hvis de ikke i mellemtiden bliver forliget

12.3.1631

** Laurs Skøt på husbonds vegne fremæskede vidner til drabet, så sandemændene med god samvittighed kunne gøre ret. Søren Madsen i Stenum vidner, at Anders Povlsen Kæltring løb rundt på Tise marked og spurgte, om der ingen djævlæ var, som ville slå med ham med en ladt bøsse æskede han Hermand Jensen sigtede og skød på ham men ramte ikke. så bøjedede Anders sig pegede på sin rumpe og bad Hermand skyde derind, men Hermand ville ikke skyde men undveg. så ladede Anders bøsseen igen, og Hermand var nødt til at væрге sit liv

31.4.1631

** Laurs Skøt i Ågård på Christen Povlsen i Ørum og hustru Maren Tomsdatter deres vegne. Peder Nielsen i Hellevad på hustru Bodil Tomsdatters og på hendes bror Laurs Tomsen i Lem deres vegne Jens Laursen i Lem på hustru Mette Tomsdatters vegne gav dem afkald for arv efter sl Oluf Tomsen, Mette Tomsdatters afgangne husbond, som boede og døde i Ørum

** på Otte Skeels vegne anmodes Laurs Skøt, som er KM lensmands foged, at tage sig af sagen, så morderen og røverer kan udstå rettens dom

23.6.1631

** Laurs Skøt på Jørgen Ornings vegne og herredsfogden Peder Jensen i Kornum forbød alle at sælge øl eller brændevin ved tinget

3.3.1636

** Poul Andersen på husbondens tjener Jens Skrædder ved Stavad på den ene side og Laurs Skøt på hr Jens Olufsen i Tolstrup præstegård hans vegne på den anden side stod for tingsdom angående den tvist og uenighed imellem dem om Otte Klausens lærdom, og de bevilgede sagen opsat 14 dage, hvis de ikke i mellemtiden bliver forliget

25.5.1643

** Laurs Skøt på Hans Sørensen, KM tolder i Ålborg og regnskabsprovst over Vendelbo stift, hans vegne stævner Peder Simonsen i Vrensted Anders Laursen sst og Christen Jensen i Vestergård sst, som har Vrensted kirkes tiende i fæste, for dom, da de ikke iflg KM brev har ydet afgiften af denne tiende. de bør bevise, at den er betalt, eller de har forbrudt fæstet af tienden. opsat 6 uger

Den 23. november 1643 er den da 83 år gamle Lars Skøt nævnt for sidste gang:

23.11.1643

** på Gunde Langes vegne. synsmænd har været med delefoged Laurs Skøt hos alle KM tjenere til Ålborg slot. de kunne ikke se, at der hos nogen kunne gro impetræer eller humlekuler

Niels Christensen, der kom fra Burholt i Øster Brønderslev, overtog hvervet efter Lars Skøt, og han var ligeledes involveret i en lang række fogedopgaver:

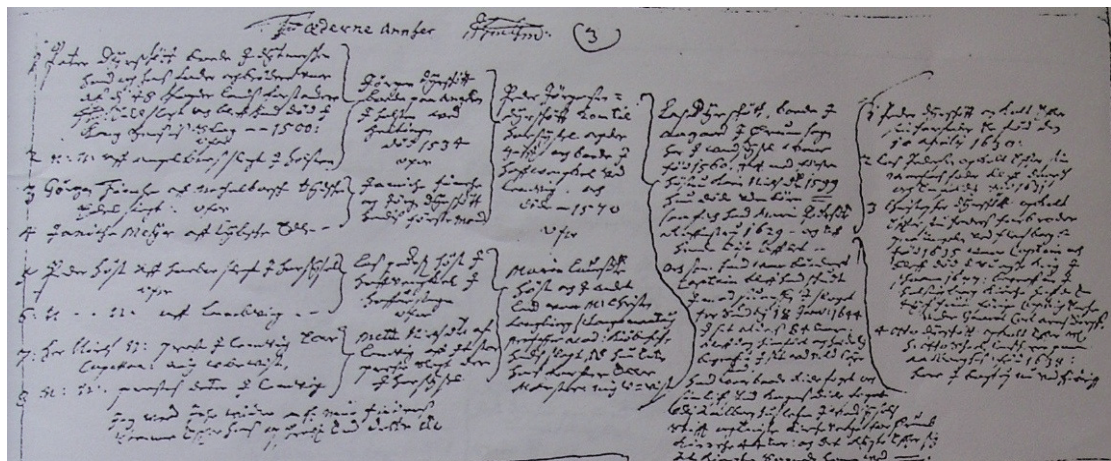
6.7.1648

** Niels Christensen i Ågård stævner Christen Laursen i Hjerмесlev for at tage dannemænd til at dele hus og jord mellem ham og Niels Laursen sst

11.11.1649

** Niels Christensen i Ågård tilsagde alle Ålborg slotstjenere, at de skulle lade deres landgildekorn blive ydet på slottet

Peder Dyrskjøt, 1630 – 1707, der som ældre boede i Jerslev sogn, efterlod sig et håndskrift, der opbevares på Det kongelige Bibliotek under betegnelsen Additamenta 117 in Folio. Skriftet er fra cirka år 1700.

Indledningen på afsnittet "Fædrene Aner".

I ægteskabet med hustruen Kirsten Nielsdatter var der ingen børn. Kirsten Nielsdatter døde cirka 1628 og den 69 årige Lars Skjøt, som han kaldtes i daglig tale, giftede sig i 1629 med den kun 21 år gamle Maren Pedersdatter fra Nørre Ravnstrup i Ørum Sogn.

På moderens side stammede Maren fra den kendte Kjærulffske slægt.

Lars og Maren fik fire børn:

Peder Laursen Dyrskjøt, født i Ågård 1630. Død 1707.

Laurs Laursen Dyrskjøt, født i Ågård i 1631. Død i Ågård 1684.

Christoffer Laursen Dyrskjøt, født i Ågård 1635, Død i Den Skånske Krig, 1677.

Otto Laursen Dyrskjøt, født 1638 i Ågård. Død 1714 i Bagterp Østergård ved Hjørring

Idet nævnte håndskrift, skrev Peder Dyrskjøt følgende om Lars og Marens fire drenge:

1 Peder Dyrskjøt oplyste at han
indfandt sine fire sønner
den 10 April 1630:
2 Laurs Pedersen oplyste at han
indfandt sine fire sønner
den 10 April 1630:
3 Christopher Dyrskjøt oplyste
at han indfandt sine fire sønner
den 10 April 1630. Han nævnte
sine sønners navne som
Laurs, Peder, Christopher og
Otto. Han nævnte også deres
moder, Marens navn.
4 Otto Dyrskjøt oplyste at han
indfandt sine fire sønner
den 10 April 1630.
Han nævnte deres navne
som Laurs, Peder, Christopher
og Otto.

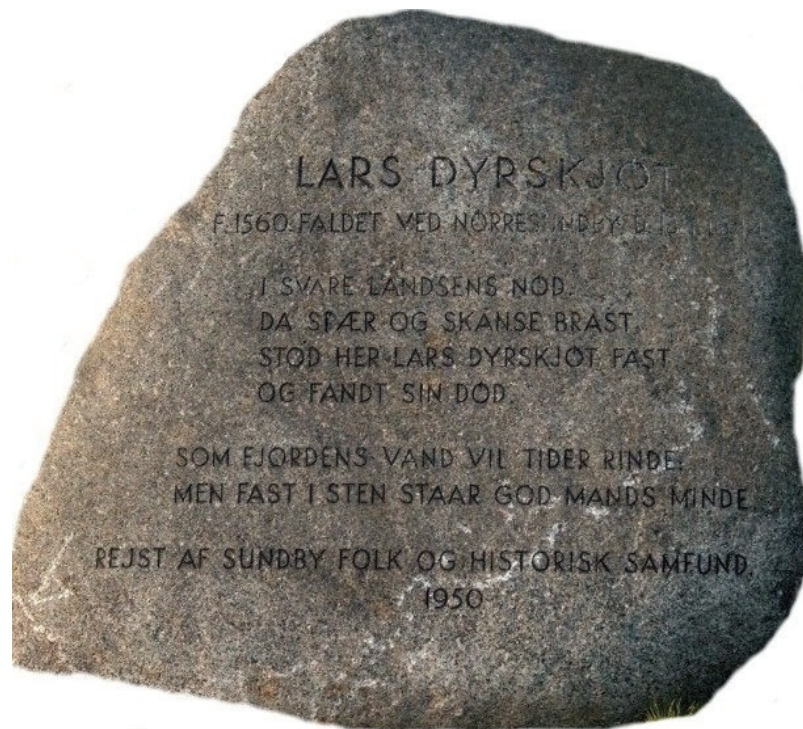
- 1 Peder Dyrskjøt
- 2 Laurs Pedersen
- 3 Christopher Dyrskjøt
- 4 Otto Dyrskjøt

Lars Skjøt døde under slaget mod svenskerne ved Nørresundby den 18. januar 1644 og blev begravet i Ørum Kirke.

Ved Ørum Kirke er der opstillet en mindesten for Lars Dyrskjøt:

Ved Skansen i Nørresundby findes en anden mindesten:

Lars Dyrskjøts enke, Maren Pedersdatter, blev i 1645 gift med Niels Christensen, der stammede fra Burholt i Øster Brønderslev sogn. Niels Christensen overtog hvervet som foged efter Lars Dyrskjøt. Maren, der var født på Nørre Ravnstrup i 1608, døde i 1689.

Peder Dyrskjøt skrev følgende om moderen i håndskriftet Additamenta fra begyndelsen af 1700 tallet:

I blandt mange flere
 Deres børn ---
 Maren Pedersdatter som
 Blev viet med Las Dyr
 Skjøt i Aagaard 1629
 Hun var fød 1608
 Men efter hans død blef
 Hun viet i ---1645 med
 Niels Christensen aff Borrholt

 ----- siden døde
 hun 1689 gammel 81 aar

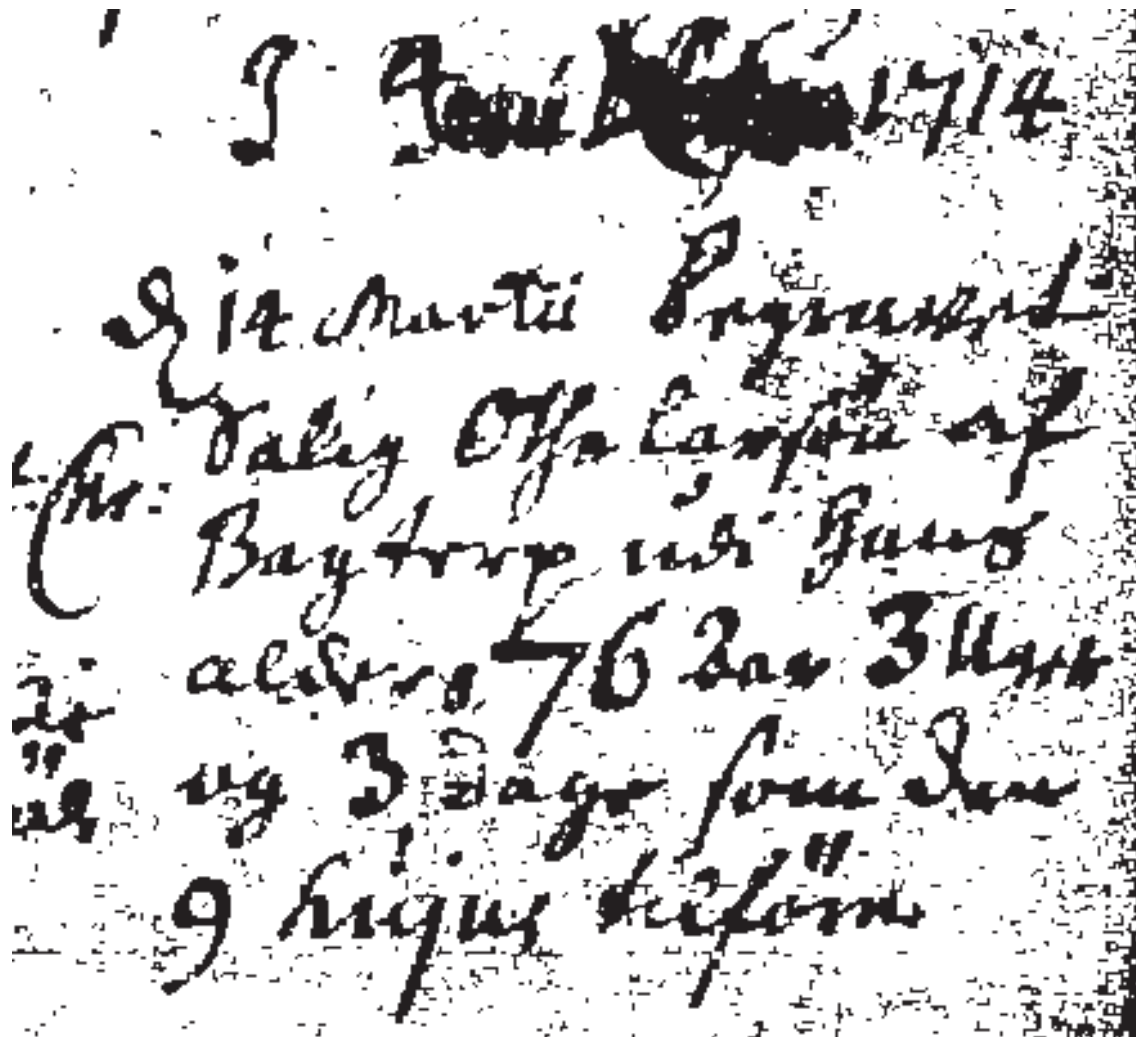
I blandt mange flere
 Deres børn ---
 Maren Pedersdatter som
 Blev viet med Las Dyr
 Skjøt i Aagaard 1629
 Hun var fød 1608
 Men efter hans død blef
 Hun viet i ---1645 med
 Niels Christensen aff Borrholt

 ----- siden døde
 hun 1689 gammel 81 aar

Lars Pedersen Dyrskjøt havde en lang familiehistorie bag sig. Chr. Petresch Christensen skrev en artikel om slægten. Georg Østergaard, der skrev om Peder Dyrskjøt, har en længere beretning om Lars Dyrskjøt. Bilag 1 er en kopi af de vigtigste sider fra disse to artikler.

OTTO LAURSEN
(Gårdmand i Bagterp, 1638 – 1714)

Otto Laursen blev født i Ågård i Ørum sogn i 1638 som søn af Lars Pedersen Dyrskjøt og hustruen Maren Pedersdatter. Beregnet ud fra præstens notat, da Otto blev begravet, må fødselsdagen have været den 2. februar 1638.

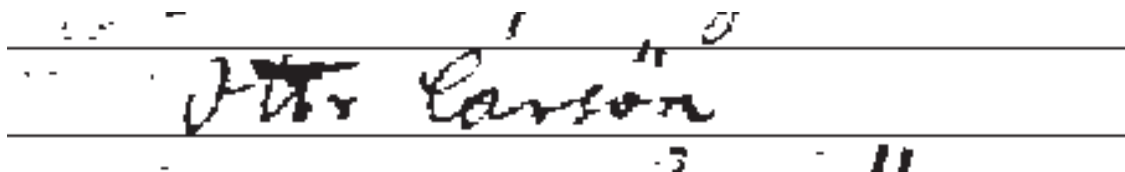

I Sankt Hans Kirke 1714
Die Martii Paganus
Ch. Dalig Ofa Larsen af
Bagterp i Sankt Hans
alder 76 år 3 Uger
og 3 dage som den
9 Martii defunctus

Otto blev ifølge dette notat i Sankt Hans sogns kirkebog begravet den 14. marts 1714. Otto døde den 9. marts og var da 76 år 3 uger og 3 dage gammel.

Otto var knap seks år gammel, da faderen faldt i slaget mod svenskerne ved Nørresundby. Han voksede op i Ågård, idet hans mor ægtede Niels Christensen, der overtog hvervet som delefoged og dermed retten til at bruge gården.

På billedet, der stammer fra Sct. Hans kirkebog år 1699, kan man se, at Otto kunne skrive. Man kan også se, at Otto kaldte sig selv for Otto Larsøn.

A handwritten signature in black ink on a piece of aged paper. The signature reads "Otto Larsøn" in a cursive script. Above the signature, there are some faint markings and numbers, possibly "1" and "10". Below the signature, there are some faint markings, possibly "5" and "11".

Otto Laursen boede ifølge Peder Dyrskjøt i Bagterp i den sidste del af 1600 tallet, men i sin korte oversigt fortæller Peder ikke, at Otto fortsat bor på Østergård, som de to brødre flyttede ind på omkring 1673.

Peder Dyrskjøt købte gården og på Vennebjerg Herredsting blev der den 12. maj 1673 tinglæst en aftale om brugen af gården.

" 12. maj 1673 fik ærlig og velagtet Peder Lausen og hans broder Otte, begge i Bagterp, tinglæst aftale om, hvordan Peders selvejergård i Bagterp, der er Østergård, skulle deles mellem dem - jord, bygninger, besætning, skatter, afgifter med mere, blandt andet aftægt i gården til tidligere fæster Christen Bruns enke Anne Andersdatter, der skyldte for en egefiel til sin afdøde mands ligkiste og omtales som mor til Ottes kone. Peder Skøtt skulle bruge halvdelen af gården, og som husbonds ret var, kunne han på alle områder vælge sin halvdel først, og Otte fæstede af ham, hvad der blev tilbage. Ved fordelingen af bygninger ville Peder nøjes med det gamle vesterhus, næst sønden hos jordhuset ved herberget, og Otte fik rollingen på 11 bindinger, som sammen med de øvrige bygninger var "ganske og aldeles brøstfældige" (Vennebjerg herreds tingbog B 25 B - 25a), og Otte var forpligtet til at bygge op og reparere. Otte skulle tilså Peders marker, hvis denne ønskede det. Visse aftaler ophørte, "når Peder Skøtt eller hans kone drager derfra" (Vennebjerg herreds tingbog B 25 B - 25a)."

(Kilde: www.polyjo.dk.)

Peder solgte senere gården, men Otto blev boende på Bagterp Østergård. Ved matrikuleringen i 1688 nævnes Otto Lausen som bruger af gården, der på dette tidspunkt hørte under Aastrup Gods.

Bagterp Østergård foråret 2010

Otto var gift to gange. Hans første kone var tilsyneladende datter af Christen Bruun, der var tidligere fæster af Østergård. Der findes ikke konkrete oplysninger om navnet på Ottos første kone, men da alle hans børn kalder et af deres egne børn for Anna, er det sandsynligt, at deres mor hed Anna..

De fik følgende børn:

Christen Ottesen, født 1671. Død i Skibsby 1713.

Kirsten Ottesen, født 1675. Død efter 1726.

Christoffer Ottesen, født omkring 1678. Død før 1753.

Lauris Ottesen, født omkring 1680. Død på Bagterp Østergård 1748.

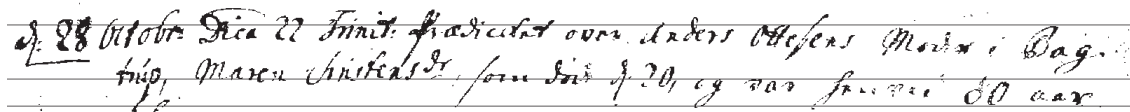
Otto blev gift anden gang omkring 1685 med Maren Christensdatter, der var født cirka 1665.

Otto og Maren fik en søn:

Anders Ottesen, født 1690. Død i Bagterp i 1726.

Otto Laursen døde i marts måned 1714 og sønnen Lauris Ottesen blev gårdmand på Østergård efter ham.

Maren Christensdatter døde i Bagterp den 20. oktober 1725 og blev begravet på Sct. Hans kirkegård den 28. oktober 1725. I begravelsesnotatet omtales hun som "Anders Ottesens mor".

Den 28 Octobr. Dica 27 Tinit. begravet over Anders Ottesens Moder i Bagterp, Maren Christensdatter, som død d. 20, og var gammel 60 aar

LAURS OTTESEN

(Gårdmand i Bagterp, ca. 1680 -1748)

Lauris Ottesen blev født i Østergård, Bagterp omkring år 1680. På dette tidspunkt blev der endnu ikke ført kirkebog i Sankt Hans sogn, så fødselstidspunktet er omtrentligt. Lauris var søn af Otto Laursen og dennes første hustru, der var datter af den forrige fæster, Christen Bruun, på Østergård.

Lauris blev gift med Maren Laursdatter. Ifølge kirkebogen for Sct. Hans foregik det den 2. august 1711. Der står også, at de blev forlovet den 4. august, så præsten må have skrevet en forkert dato for den ene af begivenhederne.

Maren var født omkring 1689, hvilket fremgår af kirkebogsnotatet ved hendes begravelse. Maren stammede sandsynligvis fra Brønderup.

1711
19 Maji Ewlofars
{ Eli fra Brønderup
Maren Laursdatter.
Copuleret 2 18 1711
4 Augusti Ewlofars
{ Lauris Ottesen
{ Maren Laursdatter
Copuleret 2 2 Augusti

Lauris og Maren havde følgende børn:

Otto Laursen, født 1714. Død i Harritslev 1763.

Christen Lauersen, født 1722. Død i Bagterp 1771.

Lauris Lauersen, født 1724.

Christoffer Lauersen, født cirka 1728, død 1795

Anne Lauritsdatter, født 1711, død 1713

Anne Laursdatter, født 1713, død før 1755

Kirsten Laursdatter, født 1719, død 1747

Maren Laursdatter, født 1726, død 1771

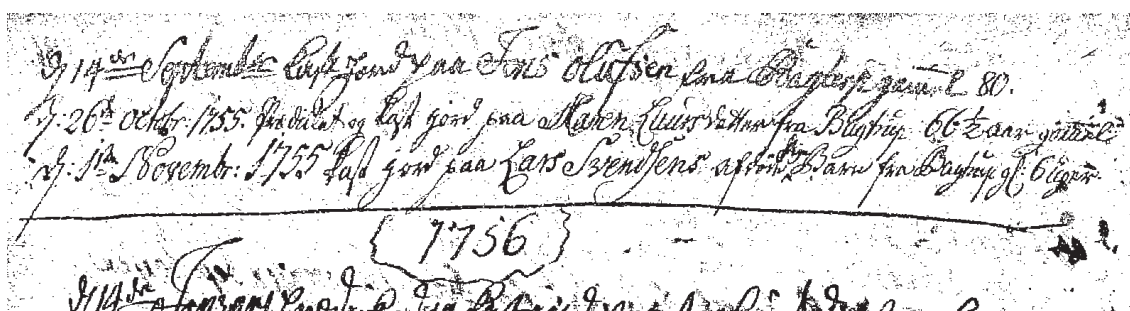
Ellen Lauritsdatter, født 1718, død 1718

Lauris Ottesen døde i 1748 og familief forholdene fremgår af referatet fra skiftesagen, der findes i arkiverne fra Aastrup Gods:

Skifte Aastrup

side 127 7. maj 1748 Lauris Ottesen i Bagterp Østergård, gift med Maren Laurisdatter. hendes lavværge var Lauers Christensen i Brønderup. Børn: Otte Laursen i Sønder Harritslev, Christen Lauersen 27 år. Lauers Lauersen 25 år Christoffer Lauersen 14 år, Anne Laurisdatter gift med Jens Mortensen i Bistrup, Kirsten laursdatter, gift med Søren Pedersen i Snevre, død året før, hendes børn Morten Sørensen 2 år, og Maren Sørensdatter 1 år, Maren Lauersdatter, Else Lauersdatter, begge ugifte, hvis fødte værger var Peder Christoffersen.

Maren døde i oktober 1755 og blev begravet fra Sct. Hans kirke den 26. oktober 1755:

Der er flere familieoplysninger at finde i skiftet efter Maren Laurisdatter:

Skifte Aastrup

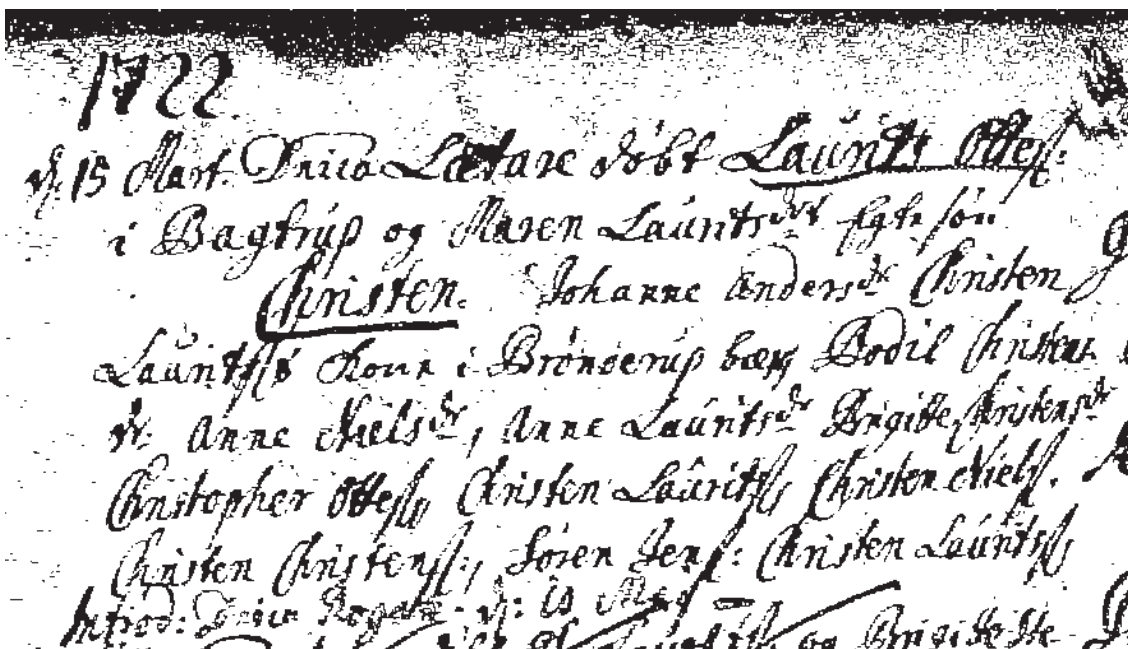
Side 255 24. november 1755 Maren Laurisdatter i Bagterp Østergaard. Børn: Christen Lauritsen i Østergaard, Laurits Lauritsen, tjenende i Aastrup Mølle, Christoffer Lauritsen, tjenende i Østergaard, Otte Lauritsen, boende i Sønder Harritslev, Anne Laurisdatter, forhen gift med Jens Mortensen i Bistrup, hendes børn Morten Jensen og Laurits Jensen, Maren Jensdatter, Kirsten Jensdatter og Else Jensdatter, på hvis vegne var mødt Thomas Mortensen

i Holtet i Mygdal Sogn og deres stiftfader Søren Jensen af Bistrup ved Hjørring, Kirsten Laurisdatter, forhen gift med Søren Pedersen i Snevre, hendes børn Morten Sørensen og Maren Sørensdatter, for hvem mødte Christen Pedersen Onbøll i Snevre, Maren Laurisdatter, gift med Morten Andersen i Lie, Vrejlev Sogn, Ellen Laurisdatter hos broderen i Østergaard.

Af skifterne fremgår det, at det blev sønnen Christen Lauersen, født 1722, der overtog fæstet af Østergård.

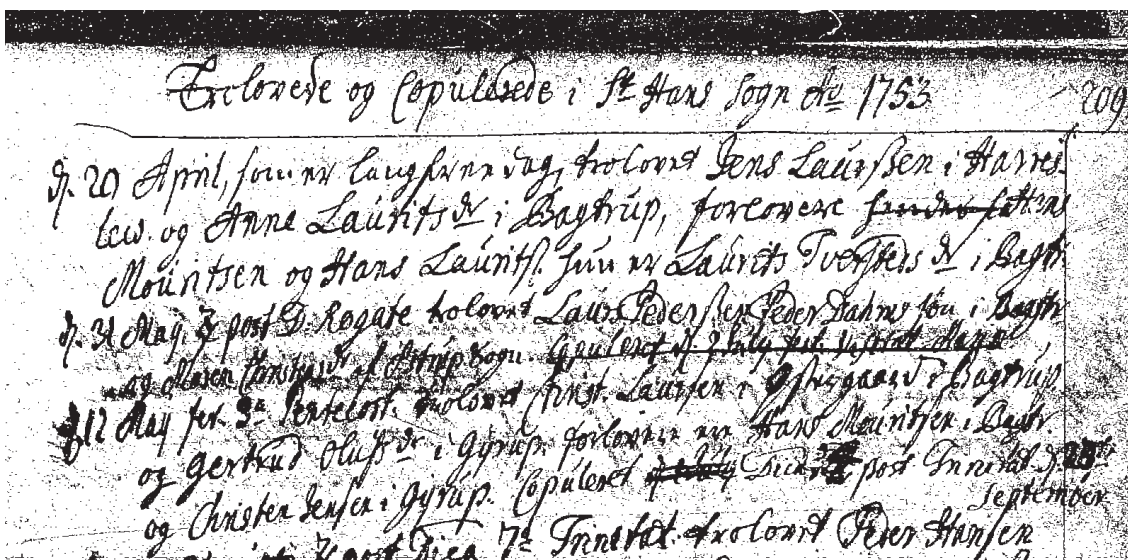
CHRISTEN LAURSEN
(Gårdmand i Bagterp, 1722 – 1771)

Christen Laursen blev født i 1722 og døbt i Sct. Hans den 15. marts 1722.

Faderen var Laurits Ottesen i Bagterp og hustruen Maren Laursdatter.

Christen blev gift med Gertrud Olufsdatter den 28. september 1753.

Gertrud Olufsdatter, født omkring 1728, var fra Østergård i Gjurup. Forældrene var Oluf Jensen og Johanne Simonsdatter.

Skifterne fra Fuglsig Gods oplyser om Gertruds familieforhold:

Skifter Fuglsig

Side 98, 24. nov. 1743, Oluf Jensen i Gjurup [Østergård], gift med Johanne Simonsdatter. Børn: Johanne Olesdatter, 21 år, Christen Olesen, 17 år, Gertrud Olesdatter, 15 år, Jens Olesen, 9 år. Værger: farbror Jens Jensen og halvfarbror Christen Jensen, begge i Gjurup. Lavvæрге: bror Niels Simonsen i Øster Tirup i Astrup sogn. [Enken gift med Jens Christensen]

Side 195, 7. juli 1775, Christen Olesen i Østergård i Gjurup, som han havde sammen med mor Johanne Simonsdatter og stedfar Jens Christensen. Søskende: Jens Olesen, 39 år, Johanne Olesdatter, gift i Gølstrup i Jelstrup sogn, Gertrud Olesdatter, enke efter Christen Laursen i Bagterp.

Skifte Fuglsig

Side 210, 7. februar 1777, Johanne Simonsdatter i Østergård i Gjurup, gift med Jens Christensen. Børn med afdøde Oluf Jensen: enke Johanne Olesdatter i Gølstrup, enke Gertrud Olesdatter i stervboen, Jens Olesen i Hjørring. Tilsynsvæрге: Bodel Christensen i Gjurup. Til pinse for 5 år flyttede Gertrud med sin yngste og faderløse søn Jens Christensen fra Østergård i Bagterp til sit hjem.

Christen Laursen og Gertrud Olufsdatter fik omkring 12 børn, men kun disse seks levede, da faderen døde i 1771:

Laurs Christensen, født 1754. Død i Købsted 1805.

Maren Christensen, født 1754 (Maren og Lars er tvillinger).

Oluf Christensen, født 1755.

Christen Christensen, født 1761.

Jens Christensen, født 1769.

Anne Christensdatter, født 1759.

Christen Laursen døde i 1771 og følgende fremgår af skiftet:

Skifte Aastrup

Side 555 28. september 1771 Christen Lauritsen i Bagterp Østergaard, gift med Gertrud Olufsdatter. Børn: Laurits Christensen, 17 år, Oluf Christensen, 15 år, Christen Christensen, 10 år, Jens Christensen, 2 år, Maren Christensdatter, 17 år, Anne Christensdatter, 11 år, alle hjemme. Enkens lavvæрге var broderen Jens Olufsen i Nørre HARRITSLAV på Fuglsig Gods, børnenes formynder deres farbroder Christopher Laursen i Rubjerg af Aastrup Gods.

(Måske er der forkert dato på denne skifteafskrift, der ikke helt passer med kirkebogen)

Christen Laursen af Bagterp blev begravet den 13. oktober 1771, 45 år gammel. Præsten har tilsyneladende ikke været god til at regne, idet Christen jo var 49 år gammel, da han døde.

1771
 Sept. 22de Løst jemt Jaa Mathias Jens fader af Bagterp gammel 81 aar
 1771
 13de oktober Løst jemt Jaa Niogens Nielsen af Bagterp gammel 70 aar
 1771
 27de oktober Løst jemt Jaa og proviant søn Erik af Bagterp gammel 45 aar
 1771
 10de Jaa Løst jemt Jaa Jøns af Bagterp gammel 63 aar
 1771
 10de Jaa Løst jemt Jaa Eriksen af Bagterp gammel 53 aar
 1771
 17de Jaa Løst jemt Jaa og proviant søn Niels Bruun af Bagterp gammel 61 aar
 1772
 19de Jaa Løst jemt Jaa Mathias Jens søn af Bagterp gammel 51 aar
 1772
 25de Jaa Løst jemt Jaa og proviant søn Niels Bruun af Bagterp gammel 61 aar

Af skiftet efter Johanne Simonsdatter, der døde i 1777, fremgår det, at Gertrud Olufsdatter flyttede tilbage til sit fødehjem i Gjurup i pinsen 1772. Gertrud havde sin yngste søn, Jens, med til Gjurup.

Østergård i Bagterp overgik efter Christen Laursens død i 1771 til en Peder Thomsen, der ikke synes at tilhøre familien.

Gertrud Olufsdatter døde i Gjurup Østergård i 1784 og blev begravet fra Sct. Hans kirke den 1. august 1784.

1784
 1de August Gertrud Olufsdatter, f. Mathias Jens af Bagterp
 1784
 1de August Gertrud Olufsdatter, f. Mathias Jens af Bagterp
 1784
 1de August Gertrud Olufsdatter, f. Mathias Jens af Bagterp
 1784
 1de August Gertrud Olufsdatter, f. Mathias Jens af Bagterp

LARS CHRISTENSEN

(Husmand i Købsted, 1754 – 1805)

Lars Christensen blev født i Bagterp i maj måned 1754 og hjemmedøbt den 19. maj 1754. Forældrene var gårdmand Christen Laursen og hustru Gjertrud Olufsdatter fra Bagterp Østergård.

Lars blev den sidste i familien, der opholdt sig på Østergård I Bagterp. Faderen, Christen Larsen, døde i eftersommeren 1771, og i pinsen 1772 flyttede Gjertrud Olufsdatter og den yngste søn, Jens, hjem til Gjurup Østergård.

Efter Christen Laursens død blev Bagterp Østergård overtaget af Peter Thomsen, der stammede fra Hundeleiv.

I skiftebogen for Aastrup Gods ses det, at Peter Thomsen boede i Bagterp Østergård i januar 1773:

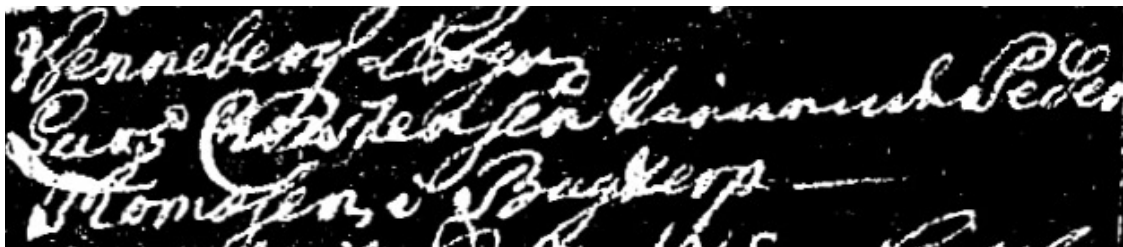
Side 603 22.januar 1773 husmand Thomas Jensen Rugtved i Hundeleiv, gift med Kirsten Nielsdatter. Børn: Peder Thomsen, boende i Østergaard, Bagterp, Jens Thomsen, tjenende Jens Nielsen i Hundeleiv. Enkens lavværgede gårdmand Jens Nielsen i byen. Vurderingsmænd Niels Christensen Mølbak og Laurs Spangmand, begge boende i Hundeleiv.

Det første matrikelkort over Bagterp er fra 1811 og viser, at Peter Thomsen da fortsat var på gården.

Lars Christensen var åbenbart for ung til at overtage gården, der havde været på familiens hænder i næsten 100 år.

Lars blev imidlertid boende på Østergård i næsten 15 år mere. I slutningen af 1785 stod han fadder til et af Peter Thomasens børn, og af kirkebogen fra Sct. Hans fremgår det, at Lars Christensen da fortsat tjente hos Peter Thomasen:

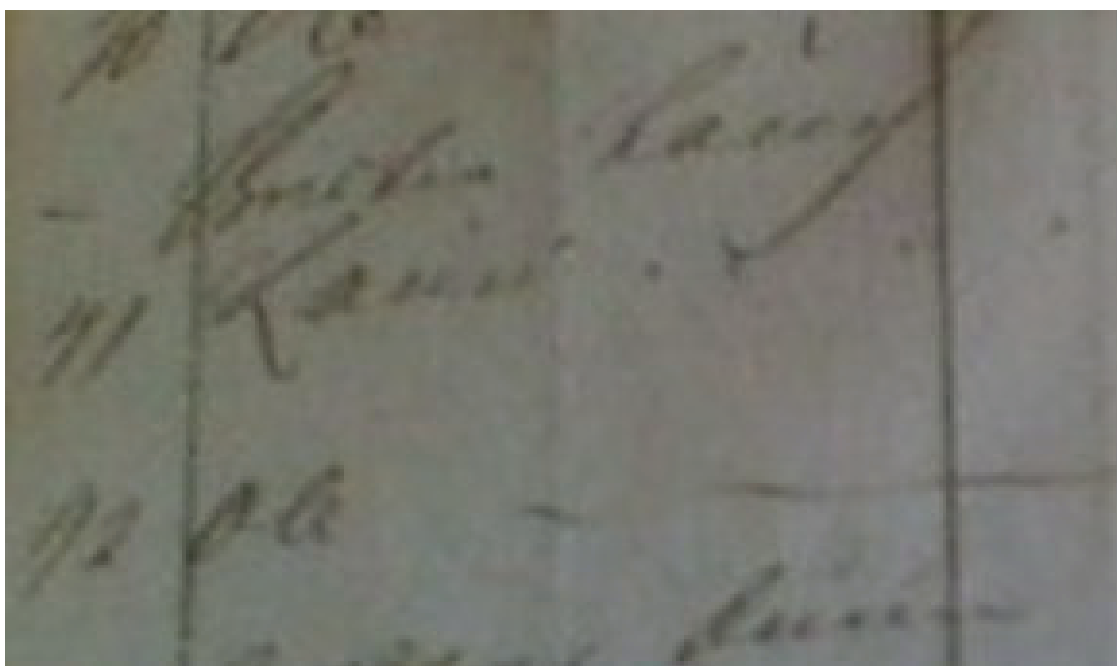

Ved folketællingen i 1787 var Lars flyttet fra Østergård og tjente nu hos gårdmand Søren Pedersen i Bagterp. Søren var 70 år og havde vel haft brug for hjælp på gården.

Lars Christensen betegnes som "National Soldat" ved folketællingen. Lars har altså været udtaget som soldat og har skullet stå til rådighed for militær træning i en årrække.

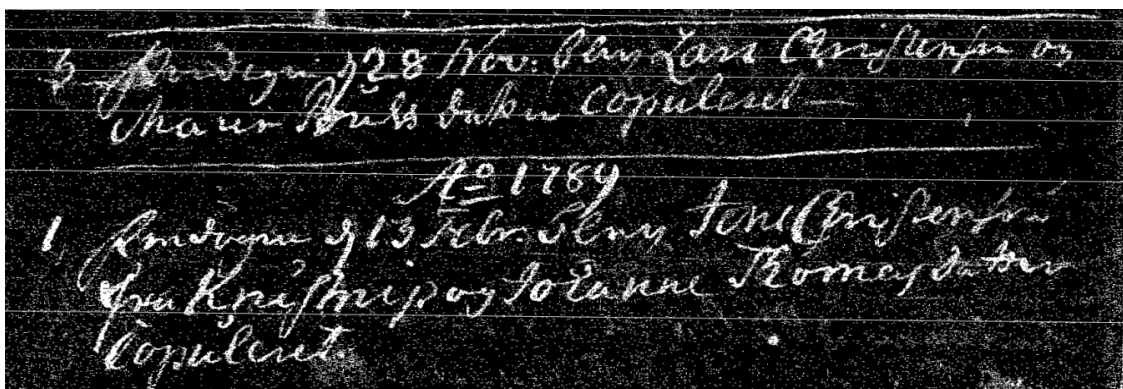
Omkring dette tidspunkt ophæves stavnsbåndet og en ny militærordning indføres. Det indebærer, at der fra omkring 1789 oprettes lægder og skrives lægdsruller, hvor alle unge landboere opføres.

I den første lægdsrulle fra Sct. Hans sogn finder man brødrene Lars og Ole opført som sønner af Christen Laursen:

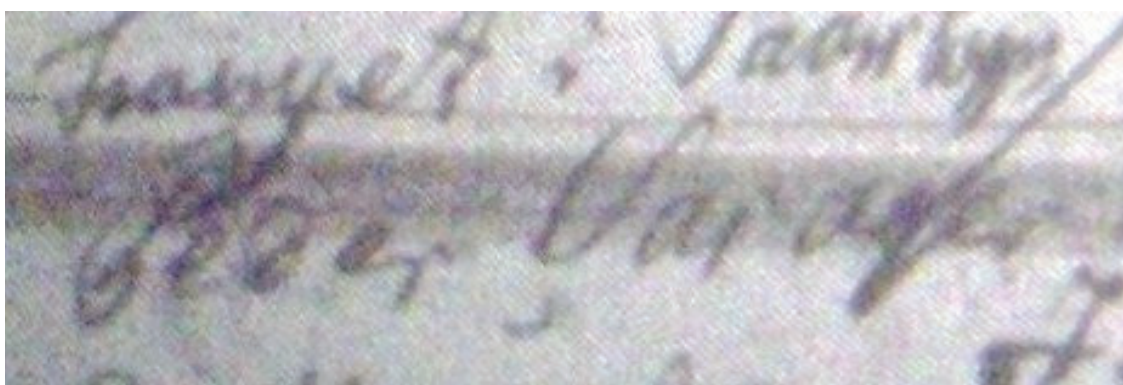
Ud for Lars står der, at han har fået "afsked 87-", hvilket sandsynligvis betyder, at han der fratræder tjenesten som national soldat og udgår af lægdsrullen.

Det følgende år blev Lars gift med pigen Maren Poulsdatter fra Købsted i Tornby sogn. Vielsen fandt sted i Tornby kirke den 28. november 1788.

Maren tjente hos Peder Christensen i Nørlev i Skallerup sogn ved folketællingen i 1787. Hun var da 26 år gammel og ugift.

Der mangler sider i Tornbys kirkebog for perioden, hvor Maren Poulsdatter blev født, men især navnet på børnenes værge ved skiftesagen viser, at Maren har en tæt forbindelse til familien på gården Vasager.

Maren Poulsdatter, der var født den 27. december 1761 blev konfirmeret den 26. april 1778 i Tornby. Hendes forældre var uden tvivl Poul Sørensen og Anne Jørgensdatter fra Købsted.

Poul Sørensen var søn af den forrige gårdmand på Vasager og bror til den nuværende, Peder Sørensen Vasager.

Poul Sørensen døde i juli 1777, og ved folketællingen i 1787 finder vi enken i et hus i Købsted. Anne Jørgensdatter må være død i perioden 1798 – 1801, hvor kirkebogen for Tornby mangler.

Det fremgår af skiftet efter Lars Christensen, at Maren Poulsdatter har indbo, som hun har arvet efter sin mor.

På denne baggrund forekommer det os sandsynligt, at Lars og Maren flyttede ind i det hus i Købsted, som Marens forældre havde boet i. Muligvis har de boet sammen med Marens mor i de første år, de var gift.

Lars og Maren fik fire børn:

Poul Larsen, født 1789. Død i Købsted 1869.

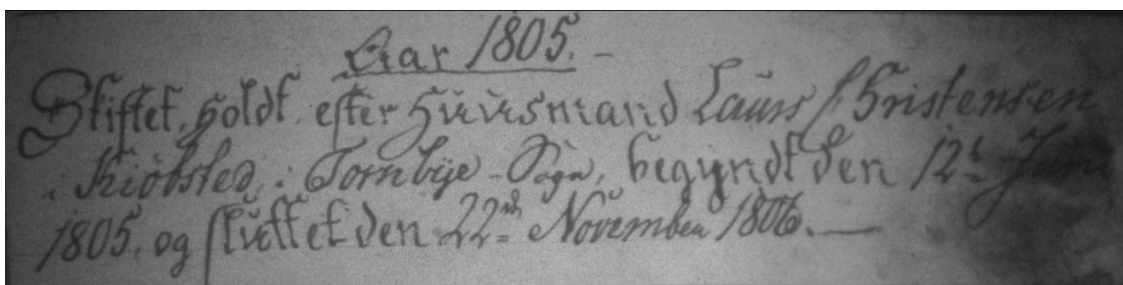
Karen Larsen, født 1792.

Christen Larsen, født 1795.

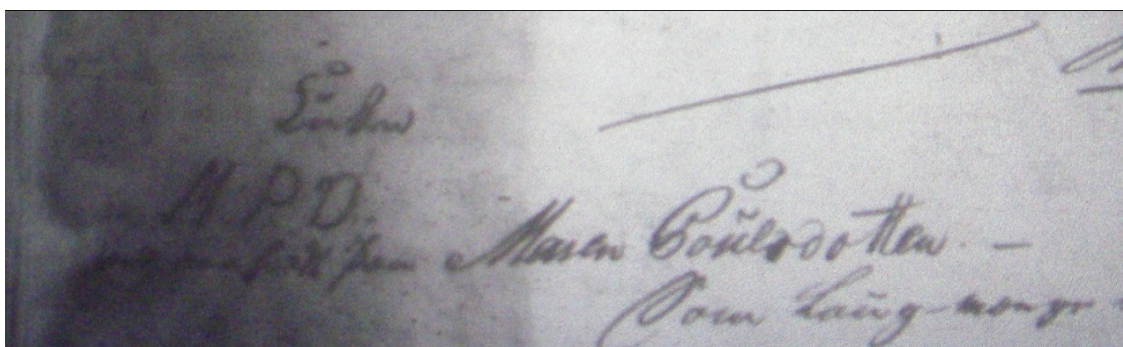
Anne Larsen, født 1798.

Lars og Maren boede i et jordløst hus i Købsted. De måtte begge arbejde ude for at tjene til føden. I 1801 arbejdede Lars i Bagterp fremgår det af folketællingen. Sønnen Poul tjente, 12 år gammel, på Kjærsgård Hovedgård.

Af skiftesagerne fra Kjærsgård fremgår det, at Lars døde i 1805. Der blev påbegyndt registrering den 12. juni 1805. Maren valgte at sidde i uskiftet bo, men sagen blev genoptaget året efter, da Maren ønskede at gifte sig igen.

Herunder ses et foto af underskriftssiden på skiftet fra 1806. Lars Christensens enke, Maren Poulsdatter, underskriver sig med ført pen som MPD.

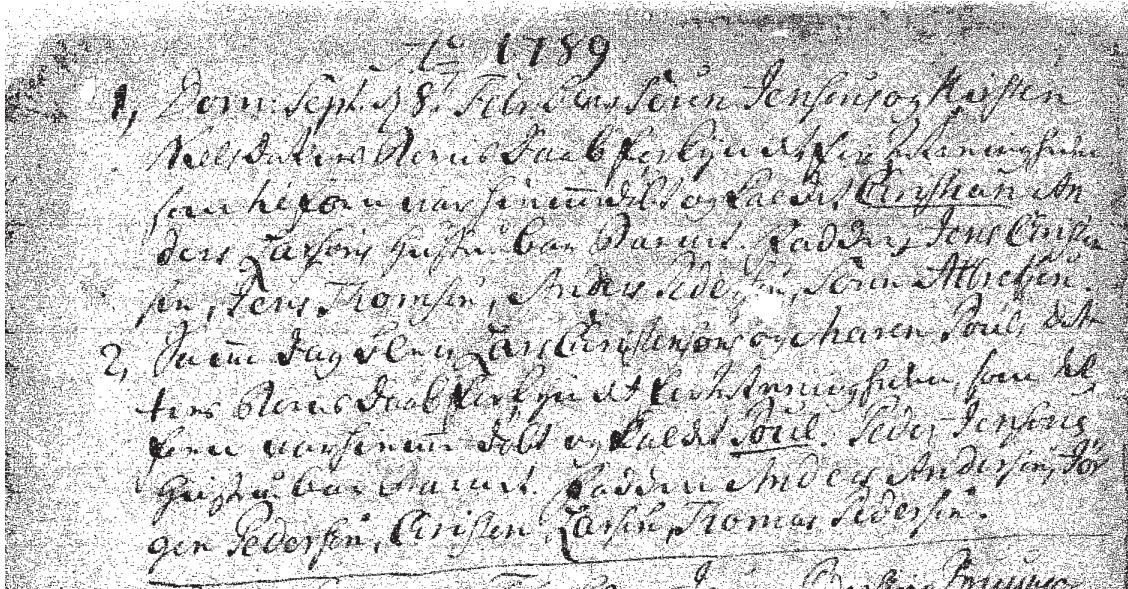

Maren giftede sig herefter med Thomas Christensen fra Tranget i Taars. Ægteparret fik ingen børn og Thomas døde allerede i 1815.

I 1834 boede Maren Poulsdatter hos sønnen Poul Larsen. I 1840 var hun flyttet ind hos datteren Anne, hvor hun døde den 9. juli 1840. Maren blev begravet fra Tornby kirke den 15. juli 1840.

POUL LARSEN
(Husmand i Købsted, 1789 – 1869)

Poul blev hjemmedøbt og dåben forkyndt i Tornby kirke den 8. februar 1789.

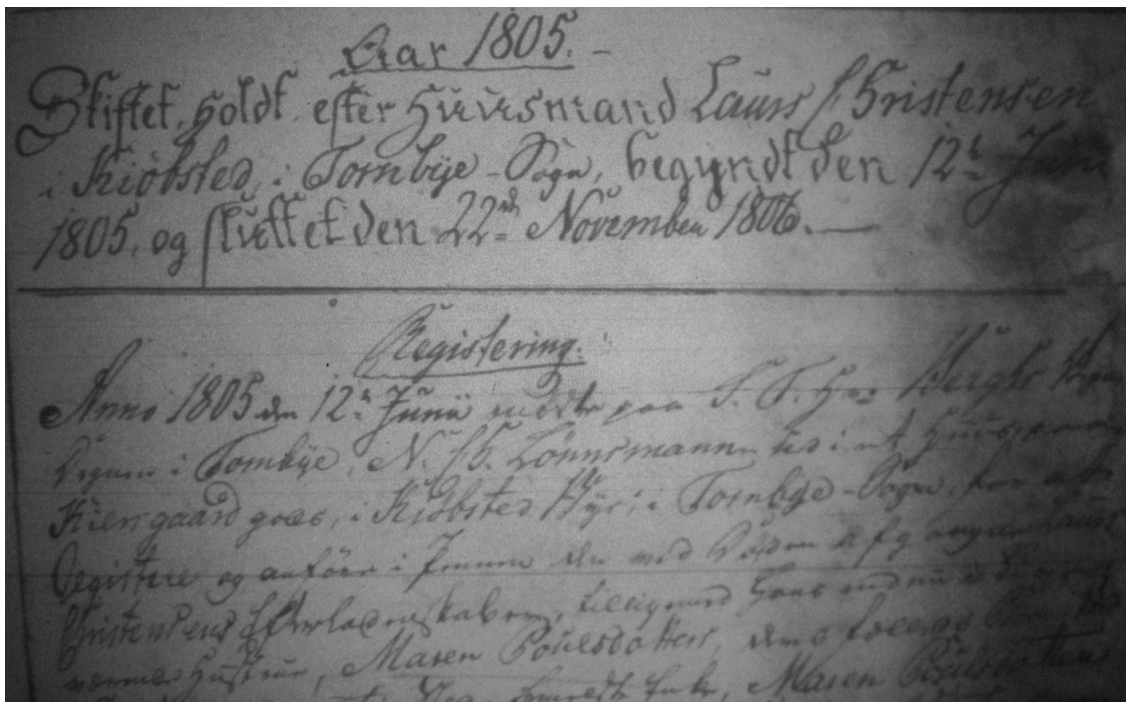
Forældrene var Lars Christensen og Maren Poulsdatter.

Poul ni år gammel – i lægdsrullen for Tornby lægd.

Forældrenes husmandssted lå i Købsted tæt ved Kjærsgaard Hovedgård. Det fremgår af folketællingen i 1801, at det drejer sig om et jordløst hus, og at Maren går i dagleje. Maren er registreret i Købsted sammen med tre børn, medens manden og sønnen Poul ikke er hjemme. Poul, der var 12 år i 1801, befandt sig som "tjenestefolk" på Kjærsgaard. Manden, Lars Christensen, opholdt sig som "tjenestefolk" på en gård i Bagterp.

Lars og Maren ernærede sig ved at være daglejere. I skiftet efter Lars, der døde i 1805, står der, at der var en lejet ko i stalden.

Herover ses et foto af forsiden på skiftet efter Pouls fader husmand Laurs Christensen, Kjøbsted, Tornbye Sogn. Skiftet findes på filmrulle på Rigsarkivet og er affotograferet fra Rigsarkivets læseapparat.

Kjærsgaards skiftesager fra perioden findes refereret i et hæfte udgivet af Bangsbo Museum.

Der findes ingen bevaret kirkebog for Tornby fra tiden omkring år 1800, men da skiftesagerne normalt blev påbegyndt kort tid efter et dødsfald, kan man regne med, at Lars Christensen døde i forsommeren 1805.

To af Lars Christensens brødre, Ole og Christen Christensen, nævnes i skiftet som børnenes farbrødre.

Skifte 22-11-1806
beg. 12-06-1805

fol. 39-46.

LARS CHRISTENSEN
MAREN POULSDATTER

Enken har siddet i uskiftet bo, men vil nu indgaa nyt
Ægteskab med, : THOMAS CHRESTENSEN i Tranget i Taars sogn
Hendes børn: Poul Larsen 16.år.
Christen Larsen 11.år.
Karen Larsdatter 15.år.
Anne larsdatter 8.år.

Ders Farbrødre, Ole Christensen og Christen Christensen

Den 7. juni 1816 blev Poul gift med pigen Mariane Hansdatter fra Købsted.

Mariane var født i 1794 og dåben blev publiceret i Tornby kirke den 23. december 1794. Forældrene var Hans Jensen og Anne Chrestensdatter. Faderen er ifølge folketællingen 1801 husmand og daglejer.

Skifte 16-10-1805.

fol. 40.

HANS JENSEN HUUS i kiøbsted
ANNE CHRESTENSDATTER

Arvinger, Enken og børn: Christen Hansen 6.år.
Marianne Hansdatter 10.år.
Afdødes Søsters Mand? Anders Nielsen i Widstrup

Referatet af skiftet fra Kjærsgaard viser, at Marianes far døde i 1805, samme år som Pouls far døde.

Poul og Mariane fik seks børn:

Lars Christian Poulsen, født 1818. Lars døde i Uggerby sogn i 1871.

Hans Poulsen, født 1823. Døde i Købsted 1911.

Hans Poulsen havde to sønner, der emigrerede til Utah i USA. Der findes nulevende efterkommere i USA.

Christen Hansen Poulsen, født 1827. Død i Tornby 1901.

Ane Poulsdatter, født 1819.

Maren Poulsdatter, født 1821. Død 1830.

Maren Poulsdatter, født 1830. Død 16 uger gammel.

Poul og Mariane boede på et husmandssted i Købsted. Poul nævnes på det første matrikelkort fra begyndelsen af 1800 tallet.

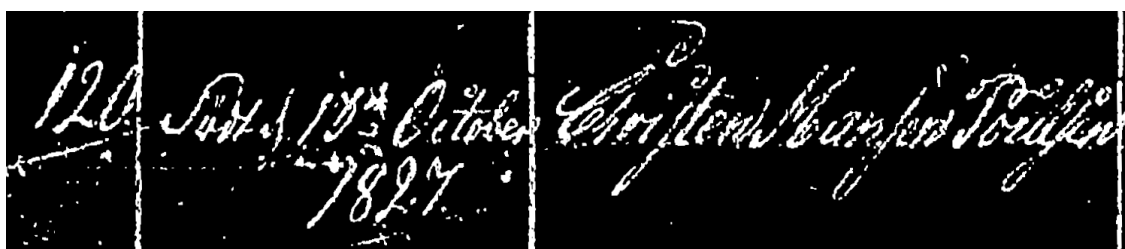

Poul Larsen døde den 28. maj 1869 og blev begravet på Tornby kirkegård den 6. juni 1869. Mariane døde den 9. december 1879 og blev begravet samme sted den 19. december 1879.

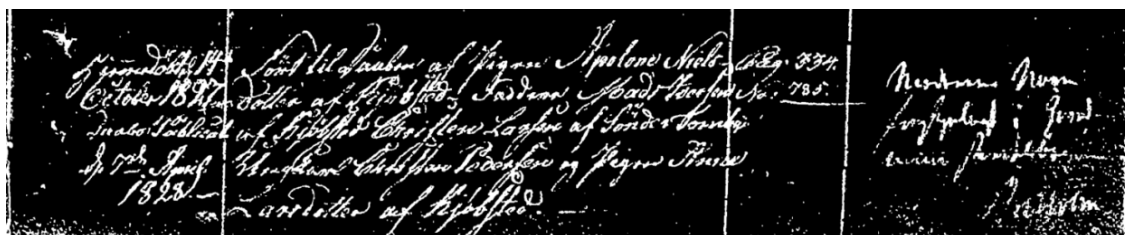
CHRISTEN HANSEN POULSEN

(Husmand i Købsted, 1827 -1901)

Christen Hansen Poulsen blev født i Købsted den 13. oktober 1827 som søn af husmand Poul Larsen og hustru Marianne Hansdatter af Købsted.

Christen blev hjemmedøbt dagen efter fødslen og blev den 7. april 1828 fremstillet i Tornby kirke.

Folketællingerne viser, at Christen tjente på Kjærsgård Hovedgård i 1845, og at han i 1850 var hjemme hos forældrene.

Den 21. december 1855 blev Christen, der nu var husmand i Købsted, gift med pigen Karen Marie Sørensen af Sønderlev.

Karen Marie var født i Sønderlev i Skallerup sogn den 28. september 1825. Forældrene hed Søren Jensen og Maren Nielsdatter.

Christen og Karen Marie fik følgende børn:

Søren Peter Poulsen, født 1859.

Jens Christian Poulsen, født 1865.

Karen Marie døde den 25. januar 1893, og da boede familien fortsat i Købsted.

Året efter blev Christen gift for anden gang. Jensine Sørensen, der var husejer i Sønder Tornby, var den udvalgte.

<p>Brudgommens fulde Navn efter forevist Daabsattest eller ved Eftersyn i Kirkebogen, hans Fødested, Fødselsaar og -dag, Stilling og Opholdssted samt hans Forældres fulde Navn, Stilling og Bopæl.</p> <p>(Brudgommen betegnes som Ungkarl, Enkemand eller fraskilt; i de to sidste Tilfælde anføres tillige hans sidste Hustrus fulde Navn og respektive Datoen for hendes Død og for den Dom eller Bevilling, ved hvilken Ægteskabet er ophævet og Tilladelse til nyt Ægteskab er meddelt.)</p>	<p>Brudens fulde Navn efter forevist Daabsattest eller ved Eftersyn i Kirkebogen, hendes Fødested, Fødselsaar og -dag, Stilling og Opholdssted samt hendes Forældres fulde Navn, Stilling og Bopæl.</p> <p>(Bruden betegnes som Pige, Enke eller fraskilt; i de to sidste Tilfælde anføres tillige hendes sidste Mands fulde Navn og Stilling og deres sidste fælles Bopæl samt respektive Datoen for hans Død og for den Dom eller Bevilling, ved hvilken Ægteskabet er ophævet og Tilladelse til nyt Ægteskab er meddelt.)</p>
<p>Christen Hansen Poulsen, født i Njøssted, Tornby Sogn, 1826 den 13de October. Undersider i Sønder Tornby - Enkemand siden 25de Januar 1893. Forældre: afdøde Hustru i Njøssted, Tornby Sogn, Poul Larsen og ligeledes afdøde Hustru Marie Louise Lauridsen.</p>	<p>Jensine Sørensen, født 1840 den 14de September i Skallerup Sogn. Husejerinde i Sønder Tornby - Enke siden 13de September 1873. Her Hustru i Sønder Tornby Axel Rosenkrans Christensen. Forældre: afdøde Hustru i Skallerup Sogn Søren Jensen og Hustru Marie Nielsdatter.</p>

Folketællingslisten fra 1901 viser, at deres hus havde et navn:

25

15 44 **Husliste** № 7

for Befolkningen den 1ste Februar 1901 i Kongeriget Danmarks
Landdistrikter.

Amtets Navn: <i>Hjerring</i>	Byens Navn: <i>Tornby</i>
Herredets Navn: <i>Vamdrup</i>	Gaardens eller Husets Navn: <i>Stalborg husejer</i>
Sognets Navn: <i>Tornby</i>	Matrikel-Nr.: Ejerens Navn: <i>Chr. H. Poulsen</i>

Navn: *Stalborg husejer*

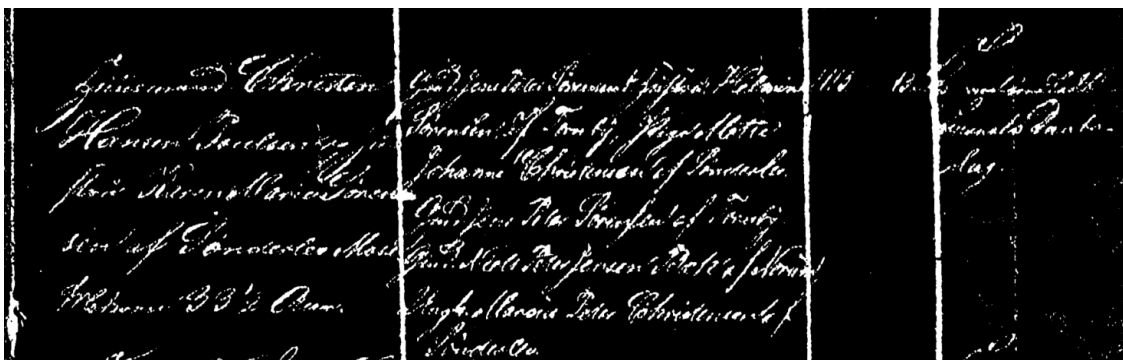
Matrikel-Nr.:

Christen Hansen Poulsen døde den 12. september 1901 og blev begravet på Tornby Kirkegård den 19. september.

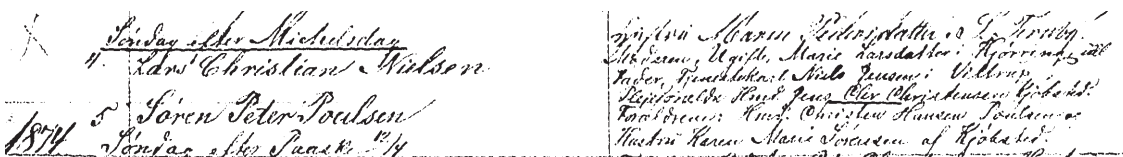
SØREN PETER POULSEN

(Husejer og sadelmager i Tornby, 1859 - 1949)

Søren Peter blev født i Skallerup den 5. juni 1859 og døbt i Skallerup kirke den 24. juli 1859 som søn af Huusmand Christen Hansen Poulsen og hustru Karen Marie Sørensdatter af Sønderlev Mose.

Søren Peter blev konfirmeret i Tornby den 5. oktober 1873, hvor han var konfirmand nummer fem det år.

Mikkelsdag, den 29. september, faldt i 1873 på en mandag.

Ved folketællingen i 1880 boede den da 20 år gamle Søren Peter hos forældrene i Købsted.

Den 4. oktober 1889 blev Søren Peter gift med Marie Sørensen. Vielsen foregik i Tornby kirke.

Marie Sørensen, der var født den 24. august 1868 i Tornby, var datter af gårdmand i Sønder Tornby Niels Sørensen og hustru Johanne Marie født Isaksen.

Fødsel

Konfirmation

Kirkebogen er, som det ses, lidt uklar med hensyn til fødselsdatoen.

Den 21. november 1889 fik parret en søn; Christen Hansen Povlsen. Sønnen blev døbt i kirken den 29. december 1889. Familien boede da i Sønder Tornby. Ved folketællingen i 1890 boede familien fortsat i et hus i Sønder Tornby.

Af folketællingen den 1. februar 1901 fremgår det, at Søren Peter Poulsen er husejer og sadelmager. Sønnen, Christen Hansen Poulsen, bor hjemme. Det fremgår, at familien nu er flyttet til Nørre Tornby.

Ved folketællingen i 1906 står der, at Søren Peter lever af at være landbruger og sadelmager. Adressen er nu præciseret til matrikelnummer 25 b i Nørre Tornby. Sønnen bor ikke hjemme.

I 1916 bor Christen Hansen Poulsen igen hos forældrene. Han er nu blevet murer. Søren Peter har en årsindkomst på 300 kroner og en formue på 1500 kroner.

Søren Peter og Marie boede samme sted ved folketællingen i 1925.

Søren Peter Poulsen døde den 16. januar 1949 i Nørre Tornby. Begravet i Tornby.

Marie Poulsen flyttede den 1. september 1955 til Vanggårdsgade 44 (Hirtshals Hvilehjem), hvor hun døde den 27. februar 1959. Begravet i Tornby.